

**Suç Gelirlerinin Aklanması, Aranması,
Zaptedilmesi ve Müsadere Edilmesine
İlişkin Sözleşme**

Strasbourg 8.XI.1990

Avrupa Antlaşmaları Serisi/141

Önsöz

Aşağıda imzası bulunan Avrupa Konseyi Üyesi Devletler ve imzacı diğer Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha geniş bir birliği sağlamak olduğunu gözönünde tutarak ;

Toplunun korunması amacına yönelik ortak bir ceza politikası takip edilmesi ihtiyacına kani olarak ;

Giderek artan ölçüde uluslararası bir sorun olan ağır suça karşı mücadelenin uluslararası düzeyde modern ve etkin yöntemleri gerektirdiğini gözönünde tutarak,

Bu yöntemlerden birisinin, suçluların suçtan kaynaklanan gelirden mahrum edilmeleri olduğunu göz önünde tutarak,

Bu amaca erişilmesi için iyi bir şekilde işleyen uluslararası bir işbirliği sisteminin kurulması gerektiğini göz önünde tutarak ;

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır.

Kısım I-Terminoloji

Madde 1-Terminoloji

Bu Sözleşme amaçları bakımından,

- a) "Gelir" suçtan doğan herhangi bir ekonomik yarar anlamındadır. Suçtan doğan gelir, bu maddenin "b" alt paragrafında tanımlandığı üzere, herhangi bir mülkiyetten ibaret olabilir ;
- b) "mülkiyet" terimi, maddi veya manevi olsun taşınır veya taşınmaz herhangi bir malvarlığı ve veya böyle bir malvarlığına tasarrufu hukuki belgeleri veya menfaat ilişkisini tevsik eden vesikaları ihtiva eder ;
- c) "Vasıtalar" bir suçu veya birden ziyade suçu işlemek için kısmen veya tümüyle herhangi bir şekilde kullanılan veya kullanılması amaçlanan herhangi bir malvarlığı anlamındadır;
- d) "Müşadere" bir suçla ilgili olarak yapılan kovuşturmayı takiben, mülkiyetten kesin olarak mahkumiyete dair bir mahkeme tarafından verilen bir ceza veya tedbir anlamındadır.
- e) "Asli suç", sonucunda bu Sözleşmenin 6. maddesinde tanımlandığı üzere, bir suçun konusu olabilecek gelirin meydana geldiği herhangi bir suç anlamındadır.

Kısım II-Ulusal Düzeyde Alınacak Tedbirler

Madde 2 - Müsadere Tedbirleri

- 1 Her bir Taraf bu şekildeki gelirlere eşdeğer, gelir ve araçların veya malvarlığının müsadere edilebilmesi için gerekli olacak yasal ve diğer tedbirleri alacaktır.
- 2 Her bir taraf; imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgelerini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları bir beyan ile, bu maddenin 1. Paragrafının sadece bu deklarasyonda belli edilen suçlara veya suç kategorilerine uygulanacağını beyan edebilir.

Madde 3- Araştırma Tedbirleri ve Geçici Tedbirler

Her bir taraf, 2. Maddenin 1. Paragrafına göre müsadereye tabi mülkün tespitini ve takibini yapabilmek ve bu gibi mülkün elden çıkarılmasına veya nakline yol açan herhangi bir muameleyi önleyebilmek için gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri alacaktır.

Madde 4- Özel Araştırma Yetkileri ve Teknikleri

- 1 Her bir taraf, mahkemelerinin ve diğer yetkili makamlarının, 2. ve 3. Maddelerde işaret olunan muameleleri yapmaları için, banka, mali veya ticari kayıtların hazır bulundurulmasını veya zaptedilmesini emretme yetkisi ile teçhiz olunmaları için gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.
- 2 Her bir Taraf; gelirin tespiti ve izlenmesini ve bununla ilgili delillerin toplanmasını kolaylaştıran özel araştırma tekniklerini kullanmak için gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri almayı teemmül edecektir. Bu gibi teknikler izleme emirleri, gözleme, haberleşmelerin durdurulması, bilgisayar sistemlerine girme ve özel belgelerin elde edilmesi gibi hususları ihtiva edebilir.

Madde 5- Hukuki Yollar

Her bir Taraf, 2. Ve 3. Maddeler gereğince alınan tedbirlerden etkilenen ilgili tarafların haklarını korumak için gerekli olabilecek etkin hukuki yolları öngören yasal ve diğer tedbirleri alacaktır.

Madde 6- Karapara Aklama

- 1 SuçlarıHer bir Taraf, kasıtlı olarak işlenen aşağıdaki fiillerin kendi iç mevzuatına göre suç sayılması için gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri alacaktır :
 - a Bir malvarlığının suçtan doğan gelir olduğunu bilerek, bunun kanunsuz olan kaynağını gizlemek veya tebdil etmek veya asli suçun işlenmesine karışan herhangi bir şahsın eyleminin hukuki sonuçlarından kaçmasına yardım etme maksadıyla mülkün değiştirilmesi veya nakledilmesi ;
 - b Herhangi bir malvarlığının, bunun suçtan doğduğunu bilerek, gerçek niteliğini, kaynağını, yerini, durumunu, hareketini, bu malvarlığı ile ilgili hakları veya sahipliğini gizlemek veya değiştirmek; ve
her taraf devletin anayasal prensiplerine ve hukuk sisteminin temel esaslarına bağlı kalmak suretiyle ;
 - c alındığı tarihte, bir malvarlığının suçtan hasıl olduğunu bilerek, böyle bir mal varlığının iktisabı, bulundurulması veya kullanılması,
 - d bu maddeye göre tespit olunan suçlardan herhangi birinin, işlenmesine iştirak, katılma veya işlenmesi için teşekkül kurmak, teşebbüs ve yardım etmek, teşvik etmek, kolaylaştırmak ve tavsiyede bulunmak,
2. Bu maddenin 1. Paragrafının uygulanması maksadıyla ;
 - a asli suçun, sözleşen Tarafın ceza yargısına tabi olup olmadığı önemli olmayacaktır ;
 - b bu paragrafta zikredilen (1. Paragraf) suçların, asli suçu irtikap eden şahıslara uygulanmaması sağlanabilecektir;
 - c bu maddenin 1. Paragrafında zikredilen bir suçun unsuru olarak gerekli olan bilme, kasıt veya amaç gibi hususlar, objektif, fiili şartlardan çıkarılabilir.
3. Her bir taraf ; aşağıdaki hallerden herhangi birisi veya tümünde sanığın;
 - a Malvarlığının suçtan hasıl olduğunu bilmesi gerektiği,
 - b Kar sağlamak maksadıyla hareket ettiği,
 - c Başkaca suçluluk faaliyetlerini desteklemek amacıyla hareket ettiği durumlarda,

bu maddenin 1. Paragrafında belirtilen eylemlerden bazısını veya tamamını kendi iç hukukuna göre suç saymak için lüzumlu gördüğü tedbirleri alabilecektir.
4. Her bir taraf, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgelerini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapacakları bir deklarasyon ile bu maddenin 1. Paragrafının, sadece bu deklarasyonda belirtilen asli suçlara veya suç kategorilerine uygulanacağını beyan edebilirler.

Kısım Iı-Uluslararası İşbirliği

Bölüm 1-Uluslararası İşbirliği Prensipleri

Madde 7-Uluslararası İşbirliği İçin Genel Prensipler ve Tedbirler

- 1 Her bir Taraf, suçtan doğan gelirlerin ve vasıtaların müsadere edilmesini amaçlayan soruşturmalar ve kovuşturmalar için yekdiğerlerine mümkün olan en geniş işbirliğini sağlayacaktır.
- 2 Her bir Taraf, bu bölümdeki şartlar altında ;
 - a Suçtan hasıl olan "gelir" veya vasıtaları temsil eden özel malvarlığı unsurlarının müsaderesi yanında bu gibi suçtan hasıl olan gelire tekabül eden para miktarının ödenmesine dair gelir müsaderesi,
 - b Yukarıda zikredilen her türlü müsadere amacıyla araştırma yardımı ve geçici tedbirler ile ilgili talepleri karşılamak için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.

Bölüm 2-Araştırma Yardımı

Madde 8-Yardımlaşma Yükümlülüğü

Taraflar, vasıtaların, gelirin ve müsadereye tabi diğer malvarlığının tespiti ve izlenmesinde talep üzerine yekdiğerlerine mümkün olan en geniş yardımcı sağlayacaktır. Bu yardım, yukarıda zikredilen malvarlığının mevcudiyeti, yeri veya nakli, niteliği, hukuki statüsü veya değeri ile ilgili delili sağlayan ve güvence altına alan herhangi bir tedbiri ihtiva edecektir.

Madde 9-Yardımanın Yerine Getirilmesi

8. maddeye uygun olarak yardım, talep edilen Tarafın iç hukukunun müsaade ettiği şekilde, bu hukukla aykırılık teşkil etmeyeceği ölçüde talepte belli edilen usullere uygun olarak yerine getirilecektir.

Madde 10-Kendiliğinden Bilgi Vermek

Her bir Taraf, kendi soruşturma veya kovuşturmalarına zarar vermeksizin herhangi bir talebin vukuundan önce, suçtan doğan gelirler ve vasıtalar hakkındaki bilgiyi, diğer sözleşen Tarafın bir soruşturma veya kovuşturmaya başlatmasına veya yürütmesine yardımcı olabileceği veya bu Taraf tarafından bu bölüm gereğince talepte bulunmasına yol açacağı düşüncesinde ise bu sözleşen Tarafa gönderebilir.

BÖLÜM 3

Geçici Tedbirler

Geçici Tedbirleri Alma Yükümlülüğü

Madde 11

1. Müsadere amacıyla ceza soruşturması veya kovuşturmasını başlatan bir Taraf, diğer Taraf Devletin talep etmesi halinde, her bir Taraf, daha sonraki bir aşamada bir müsadere talebine konu olabilecek veya böyle bir talebi tatmin edebilecek şekilde malvarlığının ticaretinin, nakledilmesinin veya elden çıkarılmasının önlenmesi için dondurulması veya el konulması gibi gerekli geçici tedbirleri alacaktır.

2. Bu Sözleşmenin 13. Maddesine uygun olarak bir müsadere talebi almış bulunan her bir Taraf, talep edilmiş ise, talebe konu olan veya talebi karşılayabilecek şekilde, herhangi bir malvarlığı ile ilgili olarak bu maddenin 1. Paragrafında belirtilen tedbirleri alacaktır.

Geçici Tedbirlerin Uygulanması

Madde 12

1. Bu Sözleşmenin 1. Maddesinde belirtilen geçici tedbirler talep edilen Tarafın iç hukukuna uygun olarak ve iç hukukun izin verdiği şekilde, iç hukukla çatışmadığı ölçüde talepte belirtilen usullere uygun olarak uygulanacaktır.

2. Bu maddeye uygun olarak alınmış herhangi bir geçici tedbirin kaldırılmasından önce, talep edilen Taraf, mümkün olan ahvalde talep eden Tarafa tedbirin devam etmesi lehindeki sebeplerini takdim etmesi imkanını verecektir.

BÖLÜM 4-Müsadere

Madde 13-Müsadere Yükümlülüğü

- 1 Bir diğer sözleşen Taraf tarafından ülkesinde bulunan, suçtan doğan gelirlerin veya vasıtaların müsaderesi talebini alan Devlet ;
 - a Bu gibi gelirler veya vasıtalarla ilgili olarak talep eden Tarafın bir mahkemesi tarafından verilen müsadere kararını infaz edecek veya
 - b Bu talebi, bir müsadere kararının alınması için kendi yetkili makamlarına sunacak ve bu şekilde karar alınması halinde onu infaz edecektir.
- 2 Bu maddenin 1 (b) paragrafının uygulanması amacıyla herhangi bir sözleşin taraf, gerekli olduğu zaman, kendi iç hukuku gereğince müsadere kovuşturmasını başlatma yetkisine haiz olacaktır.
- 3 Bu maddenin 1. Paragraf hükümleri, müsaderesinin uygulanabileceği malvarlığı talep edilen tarafta bulunuyor ise, suçtan doğan gelirin değerine uygun şekilde bir miktar paranın ödenmesini kapsayan müsadereye de keza uygulanacaktır. Bu hallerde, 1. Paragrafa uygun müsadere infaz edilirken, talep edilen taraf, ödeme sağlanmamış ise, müsadere için uygun herhangi bir malvarlığı üzerinde talebi uygulanacaktır.

- 4 Müsadere talebinin muayyen bir malvarlığını ilgilendirmesi halinde; Taraftar, talebedilen tarafın malvarlığının değerine tekabül eden bir miktar paranın ödenmesi şeklinde müsadere işlemini infaz etmesi hususunda anlaşabilirler.

Madde 14-Müsaderenin Yerine Getirilmesi

- 1 Müsaderenin 13. Madde gereğince alınması ve yerine getirilmesi usulleri talebedilen taraf kanuna tabi olacaktır.
- 2 Talebedilen taraf; talep eden tarafın mahkumiyet veya adli kararında beyan edildiği ölçüde veya mahkumiyet veya adli kararın zımnen istinat etmesi nispetinde olaylarla ilgili sübutlarla bağlı olacaktır.
- 3 Her bir Taraf, imza sırasında veya onaylama, kabul, uygun bulma veya katılma belgelerini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitap eden bir deklarasyon ile bu maddenin 2. Paragrafının sadece kendi anayasal prensiplerine ve hukuk sisteminin temel ilkelerine bağlı olarak uygulanacağını beyan edebilir.
- 4 Müsaderenin bir miktar paranın ödenmesini gerektirdiği halinde, talep edilen tarafın yetkili makamı, bu miktarı, müsaderenin yerine getirilmesi kararının alındığı tarihteki döviz kuru üzerinden, o ülkenin (talebedilen taraf) parasına çevirecektir.

5Bu sözleşmenin 13. Maddesinin (1/a) paragrafının uygulanması halinde müsadere kararının yeniden incelenmesine dair yapılacak başvuru konusunda karar verme yetkisine sadece talep eden taraf sahip olacaktır.

MADDE 15-Müsadere Edilmiş Malvarlığı

Talebedilen taraf tarafından müsadere edilen malvarlığı ilgili taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça talebedilen taraf kendi iç hukukuna göre kullanılacaktır.

Yerine Getirilme Hakkı ve Azami Müsadere Miktarı

MADDE 16

- 1 Bu sözleşmenin 13. Maddesine göre yapılmış bir müsadere talebi, talebeden tarafın müsadere kararını bizzat kendisinin yerine getirme hakkını etkilemez.
- 2 Bu sözleşmeni hiçbir hükmü, müsadere edilen toplam mal varlığı değerinin, müsadere kararında belirtilen para miktarını aşmasına imkan verecek şekilde yorumlanmayacaktır. Bir taraf böyle bir ihtimalin ortaya çıkabileceğini tespit ederse, ilgili taraflar böyle bir sonucu bertaraf etmek için istişare edeceklerdir.

MADDE 17-Hapsen Tazyik

Sözleşmenin 13. Maddesi gereğince yapılan bir talebin sonucu olarak, talep eden taraf talebinde o şekilde belirtmemiş ise, talebedilen taraf, hapsen tazyik ve hürriyeti kısıtlayan başka herhangi bir tedbir uygulamayacaktır.

BÖLÜM 5-İşbirliğinin Reddi veya Ertelenmesi

MADDE 18-Red Gerçekleri

- 1 Kısımdaki işbirliği aşağıdaki hallerde reddolunabilir.
 - a İstenilen husus talep edilen tarafın hukuk sisteminin temel prensiplerine aykırı ise; veya
 - b İstemın yerine getirilmesinin, talebedilen tarafın egemenliğine, güvenliğine, kamu düzenine veya diğer öz çıkarlarına zarar vermesi muhtemel ise; veya
 - c Talebedilen tarafın görüşüne göre, talebin ilgili olduğu davanın önemi, istenilen hususta bir tedbir olmayı haklı kılmıyorsa; veya
 - d Talebin ilgili olduğu suç, siyasi veya mali suç niteliğinde ise; veya
 - e İstenilen hususta işlem yapılmasının, talebedilen tarafça ne bis in idem kuralına aykırı olacağı düşünülmekteyse; veya
 - f Talebin ilgili olduğu suç, talebedilen taraf ülkesinde işlendiği ve anılan bu tarafın kanununa göre suç teşkil etmediği takdirde, bu red sebebi 2. Bölümde öngörülen işbirliğine, sadece talebedilen adli yardımın zorlayıcı tedbirleri öngörmesi halinde uygulanacaktır.
- 2 İstenilen yardım zorlayıcı bir işleme taalluk ettiği sürece, bu kısmın 2'nci bölümü ve 3'üncü bölümü gereğince yapılacak işbirliği, eğer istenilen tedbirler benzer bir dahili olayda vuku bulduğunda soruşturma veya kovuşturma amacıyla talebedilen tarafın iç hukukuna göre alınamıyorsa, keza reddedilebilecektir.
- 3 Talebedilen taraf kanunun gerekli kılması halinde istenilen yardımın zorlayıcı bir işleme taalluk ettiği sürece, bu kısmın 2'nci bölümü ve 3'üncü bölümü gereğince yapılacak işbirliği, eğer istenilen tedbirler, veya benzer sonuçları veren başka tedbirler, talebeden taraf kanununa göre müsaade edilmemişse veya talebeden taraf yetkili makamları bakımından, talep Cumhuriyet Savcıları dahil bir Hakim veya başka yetkili suçla ilgili olarak çalışan makamlarından biri tarafından yapılmamış ise keza reddolunabilecektir.
- 4 Bu kısmın 4'üncü bölümü gereğince yapılacak işbirliği keza aşağıdaki hallerde reddolunabilecektir.
 - a Talebin ilgili olduğu suç tipi ile ilgili olarak talebedilen taraf kanununda müsadere öngörülmemiş ise; veya
 - b 13. Maddenin 3. Paragrafına uygun yükümlülüğe zarar vermeksizin, suç ve
 - i Suçtan doğan gelir olarak tasvif edilebilecek bir ekonomik avantaj veya
 - ii Suçun vasıtaları olarak tasvif edilebilecek malvarlığı arasındaki ilişki ile ilgili olarak talebedilen tarafın müsadere imkanları ilgilendiren husus hukuk prensiplerine aykırı olacak ise; veya
 - c Talebedilen taraf kanunu gereğince müsadere zamanaşımı sebebiyle artık verilemiyor veya uygulanamıyor ise; veya
 - d Talep, eski bir mahkumiyet veya müsadere kararının verilmesine veya talebinin yapılmasına temel olan bir veya muhtelif suçların işlendiğine dair adli nitelikte bir karar veya beyan ile ilgili ise; veya

- e Müsadere işleminin talep eden tarafta ya infaz edilir olmaması veya halen olağan itiraz yollarına tabi bulunması söz konusu ise; veya
 - f Bir şahıs aleyhinde verilen müsadere kararının, bir şahsın gıyabında verilen bir kararla ilgili olması ve talebedilen tarafın görüşüne göre, talep eden taraf tarafından böyle bir karara yol açacak şekilde yapılan kovuşturmaların herhangi bir şahıs hakkında yapılan suç isnadı dolayısıyla asgari savunma haklarını tatmin etmemiş olması,
- 5 Bu maddenin 4 (f) paragrafı bakımından verilmiş bir karar aşağıdaki hallerde gıyaben verilmiş sayılmayacaktır:
- a İlgili kişinin itirazını müteakip teyit ve tebliğ edilmişse; veya
 - b İlgili kişinin temyiz etmesi üzerine kararın bunu müteakip verilmiş olması,
- 6 Bu maddenin 4 (f) paragrafına göre asgari savunma haklarının tatmin edilip edilmediğini incelerken; talebedilen taraf ilgilisi şahsın adaletten kasıtlı olarak kaçtığı vakıasına veya bu şahsın gıyapta verilen karara karşı bir hukuki yola başvurma imkanı olduğu halde bu yola başvurmamasını dikkate alacaktır. Aynı husus, ilgili şahsa duruşmada bulunması için usulüne uygun davet yapılması halinde, bu şahsın hazır bulunmaması ya da talik istememesi halinde de uygulanacaktır.
- 7 Her bir taraf, banka sırrını bu kısım gereğince herhangi bir iş birliğini reddetmek için bir sebep olarak öne sürmeyecektir. Kendi iç hukukunun öngörmesi halinde sözleşen bir taraf banka sırrının kaldırılmasını içeren bir talebin savcılık ve suçlarla ilgili olarak hareket eden herhangi bir makam dahil olmak üzere, ya bir hakim veya başka bir adli makam tarafından ele alınmasını gerekli kılabilir.
- 8 Bu maddenin 1 (a) paragrafındaki red sebebine zarar vermeksizin;
- a Talebeden taraf yetkili makamları tarafından soruşturma altında tutulan veya müsadere kararına muhatap kılınan şahsın bir tüzel kişi olması durumunda, talebedilen taraf bu kısım dairesinde yapılacak işbirliğine bunu bir engel olarak saymayacaktır.
 - b Aleyhinde suçtan doğan gelirin müsaderesi kararı alınan gerçek kişinin daha sonra ölmesi veya aleyhinde suçtan doğan gelirin müsaderesi kararı alınan bir hükmi şahsın sonradan feshedilmesi durumunda bu husus 13. Maddenin 1 (a) paragrafına uygun olarak yardım yapılmasına bir engel olarak kabul edilmeyecektir.

MADDE 19-Erteleme

Talebedilen taraf, bir talebin kendi makamları tarafından yapılan soruşturma ve kovuşturmalara zarar vermesi söz konusu ise, bu talep üzerine yapacağı işlemi erteleyebilir.

MADDE 20-Bir Talebin Kısmen veya Şartlı Kabul Edilmesi

Bu kısım gereğince işbirliğini reddetme veya geri bırakmadan önce talebedilen taraf, uygun olması halinde talebeden tarafla istişare yaptıktan sonra, talebin kısmen kabul edilebileceğini veya gerekli gördüğü şartlara tabi tutulmasını inceleyecektir.

BÖLÜM 6-Tebliğat ve Üçüncü Kişilerin Haklarının Korunması

MADDE 21-Belgelerin Tebliği

- 1 Taraflar, geçici tedbirler ve müsadereeden etkilenen şahıslara hukuki belgelerin tebliğ edilmesinde birbirlerine en geniş biçimde karşılıklı olarak yardımda bulunacaklardır.
- 2 Bu maddenin hiçbir hükmü, gönderilen tarafça imza sırasında veya onaylama, kabul, uygun bulma ve katılma belgesini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben aksine bir beyanda bulunulmadıkça,
 - a Hukuki belgelerin posta kanalıyla dışarıda bulunan şahıslara doğrudan gönderilmesini imkanını;
 - b Belgelerin menşei olan tarafın adli görevlilerinin veya diğer yetkili makamlarının adli belgeleri bu tarafın;konsolosluk makamları aracılığı ile veya gönderilen tarafın adli görevlileri, görevlileri veya başka yetkili makamları aracılığı ile tebliğ etme imkanını;engellemeyecektir.
- 3 Gönderilen tarafta çıkarılan geçici tedbirler veya müsadere kararlarından etkilenen yurtdışındaki şahıslara adli belgeler tebliğ edilirken, bu taraf kendi kanununa göre hangi hukuki yolların mevcut olduğunu bu şahıslara belirtecektir.

MADDE 22-Yabancı Kararların Tanınması

- 1 Talebedilen taraf, 3 ve 4. Bölümler gereğince vaki işbirliği taleplerini incelerken, talebeden tarafta alınan ve üçüncü kişiler tarafından öne sürülen hakları ilgilendiren herhangi bir kararı tanıyacaktır.
- 2 Tanıma aşağıdaki hallerde reddolunabilecektir:
 - a Üçüncü taraflar haklarını ispat için yeterli imkana sahip değiller ise; veya
 - b Alınan karar, talebedilen tarafta aynı konuda alınmış bir kararla çelişiyor ise; veya
 - c Alınan kararlar talebedilen tarafın kamu düzeni ile bağdaşmıyor ise; veya
 - d Alınan karar, talebedilen taraf kanununun öngördüğü münhasır yargı hükümlerine aykırı ise.

BÖLÜM 7-Usuli ve Diğer Genel Kurallar

MADDE 23 -Merkezi Makam

- 1 Herhangi bir taraf bu kısım gereğince yapılan talepleri göndermek ve cevap vermek, bu gibi taleplerin yerine getirilmesi veya yerine getirilmek üzere yetkili olacak bir merkezi makamı veya gerekli ise yetkili makamları tayin edecektir.
- 2 Her bir taraf, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bu maddenin 1. Paragrafına uygun şekilde tayin edilen makamların isimlerini ve adreslerini bildirecektir.

MADDE 24- Doğrudan Haberleşme

- 1 merkezi makamlar birbirleriyle doğrudan haberleşeceklerdir.
- 2 acele hallerde, bu kısım gereğince vaki talepler veya bildirimler, kamu savcıları dahil olmak üzere talep eden taraf adli makamları tarafından, talebedilen tarafın adli makamlarına doğrudan gönderilebilecektir. Bu durumda, bir nüsha da aynı anda talep eden taraf merkezi makamı vasıtasıyla talebedilen tarafın merkezi makamına gönderilecektir.
- 3 bu maddenin 1. ve 2. Paragrafları gereğine vaki herhangi talep veya bildirim Uluslar arası Suç Polisi Örgütü (interpol) vasıtasıyla yapılabilecektir.
- 4 maddenin 2. paragrafına uygun olarak bir talep yapılması ve makamın bu talebi incelemek yetkisi olmaması halinde, bu makam talebi yetkili milli makama havale edecek ve bu şekilde hareket ettiğini talebeden tarafa doğrudan bildirecektir.
- 5 Bu kısmın 2. Bölümü gereğince yapılan cebri işlemi gerektirmeyen talepler, talebeden tarafın yetkili makamları tarafından talebedilen tarafın yetkili makamlarına doğrudan intikal ettirilebilecektir.

MADDE 25 -Talep Şekli ve Diller

- 1 Bu kısım gereğince yapılacak tüm talepler yazılı olacaktır. Telefax gibi modern haberleşme araçları kullanılabilecektir.
- 2 Bu maddenin 3. paragrafı hükmüne bağlı olmak kaydıyla, taleplerin veya bağlı belgelerin tercümesi istenilmeyecektir.
- 3 İmza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesini tevdi ederken, sözleşen herhangi bir taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bir bildirimde bulunarak, kendisine yapılan taleplerin ve bu talepleri destekleyen bağlı belgelerin kendi lisanına veya Avrupa Konseyinin resmi dillerinden birine veya bu dillerden beyanında belirteceği birisine yapılmış tercümelerini gerekli kılmak hakkını muhafaza edebilir. Bu taraf, bu vesileyle belirtebileceği başka herhangi bir dilde yapılan tercümeleri kabul etmeğe hazır olduğunu da beyan edebilir. Diğer taraflar karşılıklılık kuralını uygulayabilirler.

MADDE 26-Onaylama

Bu kısmın uygulanmasında gönderilen belgeler, tüm onaylama formalitelerinden muaf tutulacaktır.

MADDE 27-Talebin Kapsamı

- 1 Bu kısım gereğince işbirliği talebinde bulunurken aşağıdaki hususlar belirtilecektir:
 - a Talebi yapan makam ve soruşturma ve kovuşturmayı yürüten makam;
 - b Talebin amacı ve sebebi,
 - c Tebligat için talepte bulunulma hali hariç olmak, üzere, soruşturma veya kovuşturmaların dayandığı (gün, yer ve suçun şartları gibi) olaylar.
 - d İşbirliğinin zorlayıcı eylemi gerektirdiği ölçüde,
 - i Kanun hükümlerinin metni veya, bu mümkün olmazsa, uygulanacak kanun hakkında bir açıklama;
 - ii Talebeden taraf ülkesinde kendi kanunu gereğince üzerinde durulan veya benzer etkileri olan başka herhangi bir tedbir;
 - e Gerekli görülmesi halinde ve mümkün olduğu ölçüde,
 - i ilgili kişi veya kişilerin isimleri, doğum yeri ve tarihi, uyrukları, bulundukları yer ve tüzel kişi ise uyrukluları idare merkezi ile ilgili açıklama ve
 - f işbirliği istenilen malvarlığının bulunduğu yer, ilgili kişi veya kişilerle bağlantısı suçla olan ilgisi yanında bu malvarlığıyla diğer kişilerin menfaat ilgileri hakkında mevcut bilgi; ve

talep eden tarafın takip edilmesini arzu ettiği herhangi mahsus bir usuli işlem.
- 2 Bir miktar paranın ödenmesiyle yerine getirilebilecek bir müsadere kararına konu malvarlığının zaptedilmesi için 3. Bölüm gereğince yapılan bir talepte aynı zamanda bu malvarlığında geri alınacak azami miktar belirtilecektir.
- 3 Bu maddenin 1. Paragrafında zikredilen hususlara ek olarak 4. Bölüm gereğince yapılacak talep aşağıdaki unsurları ihtiva edecektir.
 - a 13. Maddenin 1 (a) paragrafı ile ilgili talepte,
 - i Talebeden tarafta mahkemenin verdiği müsadere kararının onaylanmış aslı ve müsadere kararında zikredilmemişse, bu kararın verilmesine esas olan nedenlerin açıklanması
 - ii Müsadere kararının yerine getirilir olduğuna ve herhangi bir itiraz yoluna tabi olmadığına dair talebeden taraf yetkili makamının onayı;
 - iii Uygulanması istenilen kararın kapsamı hakkında bilgi, ve
 - iv herhangi bir geçici tedbirin alınmasının gerektiğine dair bilgi,

- b 13. Maddenin 1 (b) paragrafı ile ilgili talepte; talebeden taraf tarafından talebedilen tarafa kendi iç hukuku gereğince bir karar istenmesine imkan verecek şekilde talebe esas olan olayların açıklanması,
- c Üçüncü kişilerin haklarını öne sürmeleri durumunda, keyfiyeti kanıtlayan belgeler.

MADDE 28-Hatalı Talepler

- 1 Bir talebin bu kısım hükümlerine uygun olmaması halinde veya sağlanan bilgi, talebedilen tarafın talebi incelenmesine yeterli değilse, talebeden taraftan istemini düzeltmesini veya ek bilgi ile ikmal etmesini isteyebilir.
- 2 Talebedilen taraf bu gibi değişikliklerin veya bilginin alınması için bir zaman sınırı tespit edebilir.
 - 1 Bu kısmın 4. Bölümü gereğince yapılmış bir taleple ilgili olarak istenilen değişikliklerin veya ek bilginin alınmasına intizaren, talebedilen taraf bu kısmın 2 veya 3. Bölümlerinde atıf yapılan tedbirlerden herhangi birini alabilir.
- 2

MADDE 29- Taleplerin Çokluğu

- 1 Talebedilen tarafın aynı kişi veya malvarlığı ile ilgili olarak bu kısmın 3 veya 4. Bölümleri gereğince birden fazla talep olması halinde, taleplerin çokluğu bu tarafı geçici tedbirlerin alınmasına ilişkin talepleri ele almaktan engellemeyecektir.
- 2 Bu kısmın 4. bölümü gereğince yapılan taleplerin çokluğu halinde, talebedilen taraf talebeden taraflarla görüş alışverişinde bulunmayı düşünecektir.

MADDE 30- Gerekçe Gösterme Yükümlülüğü

Talebedilen taraf, bu kısım gereğince vaki işbirliğini ret, geri bırakma veya şarta bağlı tutma hakkında alacağı herhangi bir kararın gerekçelerini gösterecektir.

MADDE 31- Bilgi

- 1 Talep edilen taraf talep eden tarafa aşağıdaki hususları derhal bildirecektir.
 - a Bu kısım gereğince yapılan talep hakkında tevessül olunan işlem;
 - b Talebe istinaden tevessül olunan işlemin nihai sonucu;
 - c Bu kısım gereğince herhangi bir işbirliğinin tamamen ve kısmen reddine, geciktirilmesine veya şarta bağlanmasına dair alınan karar;
 - d Talep edilen işlemin uygulanmasını imkansız kılan veya büyük ölçüde gecikmesine yol açan şartlar; ve
 - e Bu kısmın 2 veya 3. Bölümlerine uygun tedbirlerin alınmış olması halinde, kendi iç hukukunda geçici tedbirin otomatik olarak kaldırılmasına yol açan hükümler.
- 2 Talep eden taraf talep edilen tarafa aşağıdaki hususları derhal bildirecektir;

- a Müsadere kararının tamamen veya kısmen uygulanmış olmasını sona erdiren herhangi bir yeniden inceleme, karar veya başka herhangi bir gelişme; ve
 - b Bu kısım gereğince artık haklı görülmeyen bir sebebe dayalı herhangi bir fiili veya hukuki gelişme; ve
- 3 Bir sözleşen tarafa aynı müsadere kararına istinaden birden çok taraftan müsadere isteminde bulunması halinde, bu talebin yerine getirilmesinden etkilenen tüm taraflara keyfiyeti bildirecektir.

MADDE 32 -Kullanımın Kısıtlanması

- 1 Talebedilen taraf, talebin yerine getirilmesini, elde edilen delil veya bilginin kendisinin önceden rızası olmaksızın, talebedilen tarafın makamlarınca talepte belli edilenlerden başka soruşturma veya kovuşturmalarda kullanılmayacağı veya nakledilemeyeceği şartına tabi tutulabilir.
- 2 Her bir taraf imza sırasında veya onama, kabul, uygun bulma veya katılma belgelerini tevdi ederken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapacağı bir bildirim ile bu kısım gereğince sağlanan bilgi ve delilin önceden rızası olmadan talebeden taraf makamları tarafından talepte belli edilenden başka soruşturma ve kovuşturmalarda kullanılamayacağı beyan edilebilir.

MADDE 33 -Gizlilik

- 1 Talebeden taraf, talebedilen tarafın, talebin infazı için gerekli olan dışında, talebin kapsamını ve olguları gizli tutulmasını gerekli kılabilir.Talep edilen Taraf gizlilik gereğine uyamıyacak olursa, keyfiyeti derhal talep eden tarafa bildirecektir.
- 2 Talebeden taraf, kendi iç hukukunun temel prensiplerine aykırı değilse, o şekilde talepte bulunulmuş ise, talebedilen tarafça sağlana bilgi ve delili, talepte tanımlanan soruşturma ve kovuşturmalar için gerekli ölçüde açıklanması hali hariç, gizli tutacaktır.
- 3 Kendi iç hukuk hükümlerine bağlı olarak, 10. Madde gereğince kendiliğinden (spontane)bilgi alan bir sözleşen taraf, bu bilgiyi sağlayan tarafça istenilen gizlilik gereksinmesine uyacaktır. Diğer taraf böyle bir gereksinmeye uymamış ise, keyfiyeti derhal bilgiyi nakleden tarafa bildirecektir.

MADDE 34 -Masraflar

Talebin karşılanmasıyla ilgili lan masraflar talebedilen taraf tarafından karşılanacaktır. Talebin karşılanması için önemli veya fevkalade nitelikteki masraf gerekli ise, taraflar talebin yerine getirilmesiyle ilgili şartlar ve masrafların nasıl üstlenileceği hususunda mutabık kalmak için istişare edeceklerdir.

MADDE 35- Zararlar

- 1 Bu kısım gereğince yapılacak işbirliği hususunda bir fiil veya ihmalden doğan zararlar için sorumluluk konusunda bir şahıs hukuku davası açmış ise ilgili taraflar münasip şekilde talebedilen zarar miktarının nasıl paylaşılacağı hususunda birbirleriyle istişare etmeği düşüneceklerdir.

- 2 Zarar dolayısıyla bir davaya konu edilen taraf, bu davada menfaati olan diğ er tarafa bu davayı haber vermeğ e gayret g osterecektir.

Kısım- IV- Nihai H  k  mler

MADDE 36 İmza ve Y  r  rl  ğ e Girme

- 1 Bu s  zleş me, Avrupa Konseyine   ye devletler ve hazırlanmasına iştirak etmiş olan Konseye   ye olmayan Devletlerin imzasına a ılacaktır. Bu devletler s  zleş me ile bağlı oldukları hususundaki rızalarını aşağıdaki şekilde beyan edebileceklerdir:
 - a Onaylama, kabul veya uygun bulma, rezerv konulmaksızın imzalama, veya
 - b Onaylama, kabul veya uygun bulmayı takiben onaylama, kabul, veya uygun bulma i in imzalama,
- 2 Onaylama, kabul veya uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri nezdinde depolanacaktır.
- 3 Bu s  zleş me, en az ikisi Avrupa Konseyi   yesi olan     devletin 1. Paragraf h  km  ne uygun şekilde s  zleş me ilğ e bağlı olduklarına dair muvafakatlarını beyan ettikleri tarihi takiben     aylık bir s  renin dolmasına takiben ayın birinci g  n   y  r  rl  ğ e girecektir.
- 4 İmzacı Devletlerden biri daha sonra kendisi i in bağlayıcı olduğunu beyan ederse, S  zleş me, 1. Paragraf h  km  ne g  re S  zleş menin bağlayıcı olduğunu beyan ettikleri tarihi takip eden     ayın hitamındaki ayın ilk g  n  nde y  r  rl  ğ e girecektir.

MADDE 37- S  zleş meye Katılma

- 1 S  zleş menin y  r  rl  ğ e girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, S  zleş meye taraf olan devletlerle iştişarede bulunduktan sonra, Bakanlar Komitesine iştirake yetkili s  zleş en devletler temsilcilerinin ittifakıyla ve Avrupa Konseyi Stat  s  n  n 20 (d) Maddesinde   ng  r  len   oğunluk kararıyla Avrupa Konseyine   ye olmayan veya s  zleş menin hazırlanmasına iştirak etmemiş herhangi bir devleti bu s  zleş meye katılmağa davet edebilir.
- 2 Katılan herhangi bir devletle ilgili olarak s  zleş me, katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdiinden sonra     aylık s  renin dolmasını takiben ayın birinci g  n   y  r  rl  ğ e girecektir.

MADDE 38-  lkesel Uygulama

- 1 Herhangi bir Devlet imzalama sırasında veya onaylama, kabul, uygun bulma veya katılma belgesini tevdi ederken bu s  zleş menin tatbik edileceği   lke veya   lkeleri belli edecektir.

- 2 Herhangi bir Devlet daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben bir bildiri ile bu sözleşmenin uygulanmasını bu beyanında belli edilen herhangi başka bir ülkeye genişletebilir. Bu ülke ile ilgili olarak sözleşme; böyle bir bildirinin genel sekreter tarafından alınmasından sonra üç aylık sürenin dolmasını takiben ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.
- 3 Önceki iki paragraf gereğince yapılan herhangi bir beyan, bu beyan da zikredilen herhangi bir ülke ile ilgili olarak, Avrupa Konseyine hitaben yapılmış bir bildiri ile geri alınabilir. Geri alma, böyle bir tebligatın Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihi takiben üç ayın dolmasından sonra; takibeden ayın birinci günü geçerli olacaktır.

MADDE 39- Diğer Anlaşma ve Sözleşmelerle İlişki

- 1 Bu sözleşme özel konuları ilgilendiren uluslar arası çok taraflı sözleşmelerden doğan hakları ve yükümlülükleri etkilemeyecektir.
- 2 Bu sözleşmeye taraf olanlar, bu sözleşmede ele alınan konular hakkında yekdiğerleriyle bu sözleşmenin hükümlerinin tamamlanması veya güçlendirilmesi veya sözleşmede yer alan prensiplerin uygulanmasını kolaylaştırmak maksadıyla ikili veya çok taraflı anlaşmalar yapabilirler.
- 3 İki veya daha fazla sözleşen taraf bu sözleşmede ele alınan herhangi bir konuda esasen anlaşma veya sözleşme yapmış veya bu konuda bir başka şekilde ilişki tesis etmişlerse, uluslararası işbirliğini kolaylaştırıyor ise bu sözleşme yerine alınan anlaşma veya sözleşmeyi uygulamaya veya ilişkilerini buna uygun olarak düzenlemeğe yetkili olacaklardır.

MADDE 40 -Çekinceler

- 1 Herhangi bir Devlet, imza esnasında veya onaylama kabul, uygun bulma veya katılma belgelerini tevdi ederken, 2. Maddenin 2. Paragrafı; 6. Maddenin 3. Paragrafı, 14. Maddenin 3. Paragrafı, 21. Maddenin 2. Paragrafı, 25 maddenin 3. Paragrafı ve 32 maddenin 2. Paragrafında öngörülen çekincelerden bir veya daha fazlasını mahfuz tuttuğunu beyan edebilir. Başkanca çekince konulamaz.
- 2 Önceki paragraf gereğince çekince de bulunmuş olan herhangi bir Devlet Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben bir bildiri ile bu çekincesini kısmen veya tamamen geri alabilir. Geri alma böyle bir bildirinin Genel Sekreter tarafından alındığı tarihte geçerli olacaktır.
- 3 Bu sözleşmenin bir hükmü ile ilgili çekince koyan sözleşen bir taraf bu hükmün diğer bir sözleşen tarafça uygulanmasını ileri süremeyecektir; bununla birlikte koyduğu çekince kısmi veya şartlı ise, bu hükmün kendisi tarafından kabul edildiği kadarıyla uygulanmasını öne sürebilir.

MADDE 41- Değişiklikler

- 1 Herhangi bir sözleşen taraf tarafından bu sözleşme de değişiklik yapılması teklif edebilir ve bu öneri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından Avrupa Konseyine üye devletlere ve 37. Madde hükümlerine uygun olarak bu sözleşmeye katılmış veya katılmağa davet olunmuş veya üye olmayan devletlere gönderilecektir.

- 2 Sözleşen bir tarafça yapılan herhangi bir değişiklik teklifi önerilen değişiklik hakkında kendi görüşünü Bakanlar Komitesine sunacak olan Avrupa Suç Sorunları Komitesine gönderilecektir.
- 3 Bakanlar Komitesi önerilen değişikliği ve Suç Sorunları Avrupa Komitesi'nin görüşünü inceleyecek ve değişikliği kabul edebilecektir.
- 4 Bu maddenin 3. Paragrafına uygun olarak Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen herhangi bir değişiklik metni kabul edilmek üzere sözleşen taraflara gönderilecektir.
- 5 Bu maddenin 3. Paragrafına uygun olarak kabul edilen herhangi bir değişiklik sözleşen tarafların tümünün değişiklikle ilgili kabullerini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirdikleri günü takiben onüçüncü gün yürürlüğe girecektir.

MADDE 42- Uyuşmazlıkların Çözümü

- 1 Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi, bu sözleşmenin yorumlanması ve uygulanması konularında bilgilendirilecektir.
- 2 Taraflar arasında bu sözleşmenin yorumlanması veya uygulanması bakımından uyuşmazlık halinde, uyuşmazlığın Avrupa Suç Sorunları Komitesine, Kararları Tarafları bağlayıcı olacak olan bir Hakem Mahkemesine veya ilgili taraflarca mutabık kalındığı üzere Uluslararası Adalet Divanına intikal ettirilmesi dahil olmak üzere, Taraflar uyuşmazlığın müzakere yoluyla veya tercih edecekleri başka herhangi bir barışçı yolla çözümü yoluna başvuracaklardır.

MADDE 43-Feshi İhbar

- 1 Sözleşen taraflar, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben bir bildiri yoluyla bu sözleşmenin feshini her zaman isteyebilirler.
- 2 Bu şekilde yapılan feshi ihbar, buna dair bildirinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonra üç aylık sürenin dolmasını takibeden ayın birinci günü geçerli olacaktır.
- 3 Bununla birlikte, mevcut sözleşme, böyle bir feshi ihbarın yürürlüğe girdiği tarihten önce sözleşme hükümlerine uygun olarak yapılan bir talep dolayısıyla müsadereye dair 14. Madde gereğince yapılacak yerine getirme bakımından uygulanmaya devam edecektir.

MADDE 44 Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyine üye Devletler ve bu Sözleşmeye katılan herhangi bir devlete aşağıdaki hususları bildirecektir;

- a Herhangi bir imzalama işlemini;
- b Herhangi bir onay, uygun bulma veya katılma belgesinin tevdi olunduğunu ;
- c 36 ve 37. Maddelere uygun olarak sözleşmenin yürürlüğe girdiği herhangi bir tarihi;
- d 40. Maddenin 1. Paragrafına göre yapılmış herhangi bir çekinceyi,

e Bu sözleşmeyi ilgilendiren başka herhangi bir işlem bildirimi veya beyanı.

Bu Sözleşme, aşağıda imzası bulunan ve tam yetkiye sahip kişilerin tanıklığında imzalanmıştır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan, herbiri aynı derecede geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir kopya olarak 8 Kasım 1990 tarihinde Strasbourg'da imzalanmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, onaylanmış kopyaları, herbir üye Devlete, bu sözleşmenin ayrıntılı bir biçimde hazırlanmasına iştirak eden üye olmayan Devletlere ve bu Sözleşmeyi onaylamak üzere davet edilmiş olan herhangi bir Devlete gönderecektir.